

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. V. Tertiò, quia Deus iis vtitur ad bonum & vtilitatem hominum; quae
summa Dei ars est & gloria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

§. V.

Melius est peccata à Deo permitti, quia Deus iis vtitur etiam ad bonum & utilitatem hominum, que summa Dei ars est & gloria.

39. Quid, quod Deus peccata sceleraque, quod secundō locō di-
cendum erat, etiam ad maius hominum detorquere nouit
D. Dyon. bonum, ut recte Diuus afferit Dyonisius: Quin etiam ijs qui mali
sup. euaserunt, ad ipsorum aut aliorum priuatam vel communem utili-
tatē Prouidentia benignē vtitur. Ita ille, & sane rectissime. Cer-
tē plurimis ad sanctitatis augmentum, peccasse profuit. Ex per-
petrato enim scelere, maximo Dei dono, maiorem concipiunt
fragilitatis suæ notitiam, impotentia agnitionem, maiorem tan-
dem submissionem mentis, nimium ante hac efferae & superbæ.
Rursus, teneriori feruntur amore erga Deum, cuius benignissi-
ma viscera, misericordiamque sunt experti. Neque verò dubi-
tandum est, quin lapsus licet grauissimus negantis Petri & Mag-
dalena dissoluti mores, maioris fuerint sanctitatis exordia, amo-
risque erga tam benignum Dominum incitamenta; cuius erga
se charitatem tam eximiam, tamque supra id quod sperari pote-
rat excellentem, numquam nisi peccasset, fuerant experturi.
Et hæc quidem & alia multitudine infinita, per peccatum, ho-
mini scelerum pœnitenti, procurat Deus.

40. At verò si præfactè iis inhæreat peccator, neque resipiscat; Sunt obie-
tum Iusti-
tia Diu-
na.
tum verò iustitiae ostendandæ erit materies, vel supplicijs deuo-
tus æternis, vel etiam in hoc mundo iustitiae exempla mortali-
bus daturus, si summo sic visum fuerit Legislatori. Et sic Proui-
dentiæ omnia bene dirigentis ordinem peccator non effugiet,
semper futurus mortalibus terror, vt supplicijs resipiscant alieni,
ne in manus Iudicis & vindicis incident, quem Legisla-
rem non sint reveriti & contempserint.

41. Denique prospiciens Deus, quod nec bonitate quam homi-
nibus præstat, nec suppliciis etiam alienis, permouenda foret
præfacta multorum hominum malitia & impudentia; mirâ sa-
nè industria & consilio prorsus Diuino, eâ ipsâ vtitur ut quod
ipsis nocet ad supplicium, alijs saltem prosit ad virtutis sancti-
tatisque

tatisque eximum incrementum. Infinitam enim subministrant bonis iustisque virtutum exercendarum segetem maleuolorum scelera, quarum sine malitiâ alienâ, nulla aut tenuis admodum fuisset copia. Res in confessio est. Si scelera non permisisset Deus, qui tandem in orbe fuissent tyranni? admodum nullus. Certè iam innumeris Ecclesia triumphans caruisset Martyrum præclarissimorum agminibus, quorum sanguis & vulnera, nihil aliud sunt quam Ecclesiæ trophea & triumphi. Quid, quod si desint scelera, ne Christo quidem mors umquam fuisset illata, triumphorum omnium basis & origo?

En ut in omnibus gloriæ suæ, suorumque utilitati promouendæ inuigilet industrius Deus! Peruersitatem peccatorum, non vult, execratur quin imò & detestatur. At cum obtigerint, illis vtitur, & in bonum alterius dirigit, quod ab altero peccatur, Vbi nunc forent merita Stephani, vbi palmæ Laurentij, vbi infinitorum Martyrum coronæ, si non sint perfidi Iudæi, si Nerones, Diocletianos, aliosque Barbaros tyrannos non ferat effera imperandi cupiditas? Vbi Virginum constantia, si nulla sit perditorum hominum libido? Vbi inuicta infinitorum hominum patientia, si nemo iniurius, qui eam exerceat, nullus qui calumniam ingerat, nullus qui famam contra fas attrectet, nullus qui bona iniustus inuadat, nullus qui citra ius imperet, nullus qui fastuose nimium dominetur? Certè præcisa est infinita virtuti materies, maximaque Deo gloria subtrahitur, quam ex virtutum heroicarum actibus, à suis clientibus per tot fastidia generosè exercitis, consequetur, dum eius obsequio tantâ constantiâ inhæretur.

Fatere tandem ô homo quisquis es, qui que de rectâ Dei Prudentiâ sinistri quid suspicabare, nullam te querimonijs tuis rationem posse obtendere; neque quidquam tibi stomachum mouere posse, eorum quæ malè toto passim geruntur orbe; ne peccata quidem maxima permitti, dolere debere te; frustraque esse honorem iniuriamque Dei, dolori tuo quod prætendas. Nam vt dilucide sapienterque D. Augustinus, *Deus naturas creat bonitate, & voluntates ordinat potestate; ut in eis nulla sit que ab ipso non sit; in voluntatibus autem, nulla bona sit cui non presit, nulla mala sit quæ bene uti non possit.* Imò, si Augustino quidquam licet adiicere, quâ non bene semper vtatur, vt modò ostensum est.

D. Aug.
8 de Gen
ad litt.
c. 23.

Quod

44. Quod si igitur peccato peccatoribusque succenseas Diuini honoris ductus zelo, recte id quidem; facis id quod ratio, Deique offensi amor iure exigit. Verum ne turberis animo, neque te honoris Diuini magis cupidum praesta, quam Deus ipse sit, honoris sui tamen nimium quantum appetens. Patitur ille scelera, patere & tu: si non vindicat, differt vindictam, ut mansuetudine peccatores ad pœnitudinem alliciat, aut ut castiget luculentius. De suppliciis sollicitus ne sis, *Mibi vindicta, I' ego retribuam*: ita de se, & pro se loquitur Deus ipse.

*Itaque &
tu peccata
aliena to-
lera, prout
ea tolerat
Deus.*

45. Interim age prout agit Deus. Magna cum tranquillitate, vniuersa quæ toto orbe committuntur scelera conspicit, semper immotus, semper quietus. Impedire ea conatur; si hoc non assentitur, scelera patienter fert: semper enim vt cumque res ceciderit, peccet homo an non peccet, videt id rationibus suis obesse minimè posse. Ita prorsus tibi agendum est. Ut quid enim te modò blasphemiae in Deum coniectare, modò furta, modò rapinæ, modò extorta lucra, modò falsimonia, modò homicidia, modò adulteria, modò vagæ libidines, & quæcumque demum commissa tantopere perturbant scelera? quid ex perturbatione illâ percipis vel rei vel spei? Quod si ea impedire & corrigerem in manu tuâ est, age manum apponere, sed citra tumultum, citra animi perturbationem. ut quid enim tantopere angeris, si sceleri quod detestaris, modum ponere tibi in promptu est? Quod si autem ea vel tollere omnino, vel ne serpent longius impedire in te non est; scias ea omnia à Deo permitti ad Gloriæ suæ manifestationem, nihilque à te requiri quam ut & tranquillus viideas, & emendare quæ non possis, feras, quia fert Deus. Omnia suis cursibus moueantur, & prout sicut sunt sicut sunt.

*Et si possit,
impedi, in
minet,
scias ad
manifesta-
tionem glo-
ria sue à
Deo per-
mitti.*

46. At verò, inquies, malo meo malus est ille, sceleratus est meo impendio, mea res agitur male cum sic agitur: malo meo iniustus est Iudex, malo meo calumnia impingitur. Ain verò vir bone? hoc te vrit? en ut tandem propriâ confessione conuinceris, non honoris Diuini zelô contra scelera te agi, sed proprij commodi appetentiâ. Ea enim permittebat Deus ut exercereris tu, ut magna tibi sepe offerret patientiæ materia, quæ quidem in suam gloriam cederet. Vbi nunc Diuinus honor cui tantopere studebas? vbi animi submissio, vbi rerum terrenarum contemptus, aliquæ virtutes, quibus excitandis aliena malitia ansam dabat,

*Sed vide
an nō ma-
gis ex tuo
incommo-
do, quam
ex zelo glo-
ria Dei,
peccatis
in sceleris.*

dabat, ideoque à Deo, magno sanè delectu fuerat permissa ? Tibi certè peccauit ille cuius scelera detestaris , hoc est tuo commodo, tuo bono, quantumuis scelestus fuerit malo suo. Aut forte vis homini liberum eripi arbitrium, libertatemque adimi, in te peccare ut non possit ? Id certè Deus , ne honoris quidem proprij defendendi causâ facit. Quid ergo tibi præstari etiam præ Deo vis? quid tibi arrogas ? aut si nil arrogas, quid conquereris caussam tibi cum Deo communem esse? Fatere tandem perturbari te, quod scelera ut scelera intuearis tantum , & non ut subiecta Diuinæ Prouidentiæ, omnia ad bonum finem dirigentis. Hanc igitur intuere, hanc admirare, hanc adora, eique contemplandæ assuesce, quotiescumque scelera occurrunt , non aliena modò, sed & tua; illudque identidem inclama; verè tu es Deus solus, mirabilis super omnes Deos, qui tam benè prouidus es, & tam prouidè bonus, ut mala nunquam permisurus sis, nisi statueris *Benefacore etiam de malo.*

TRACTA-